

STANOVISKO RADY**z 18. januára 2005,****k aktualizovanému konvergenčnému programu Českej republiky na roky 2004 – 2007**

(2005/C 79/02)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii⁽¹⁾, najmä na článok 9 ods. 3,

so zreteľom na odporúčanie Komisie,

po porade s Hospodárskym a finančným výborom,

ZAUJALA TOTO STANOVISKO:

Rada 18. januára 2005 preskúmala aktualizovaný konvergenčný program Českej republiky na obdobie rokov 2004 až 2007. Tento program vo všeobecnosti spĺňa požiadavky na údaje podľa „kódexu správania týkajúceho sa obsahu a formy programov stability a konvergenčných programov“. Napriek revízií údajov poskytnutej po predložení aktualizácie nie je najmä podiel výdavkov a príjmov v plnej miere konsolidovaný v súlade so štatistickými normami ESA95. Česká republika je preto vyzvaná, aby zaistila súlad s požiadavkami kladenými na tieto údaje.

Program obsahuje rôzne scenáre makroekonomických a rozpočtových projekcií: „základný“ scenár, „optimistický“ scenár a „pesimistický“ scenár. Za referenčný scenár na hodnotenie rozpočtových výhľadov sa považuje základný scenár, pretože odráža prijateľné predpoklady rastu. Tento scenár predpokladá, že reálny rast HDP v roku 2004 bude na úrovni 3,8 %. Odhaduje sa, že v roku 2005 reálny rast HDP dosiahne 3,6 %, následne sa bude mierne zvyšovať a v roku 2007 dosiahne 3,8 %. Programové projekcie pre infláciu sa zdajú byť realistické.

Rada 5. júla 2004 rozhodla, že Česká republika má nadmerný deficit a odporučila ho upraviť do roku 2008.

Program je zameraný na zníženie deficitu z 5,2 % HDP v roku 2004 (vrátane jednorázových výdavkov vo výške asi 1,2 % HDP) pod referenčnú hodnotu 3 % HDP v roku 2008, v súlade s odporúčaním Rady podľa článku 104 ods. 7. V porovnaní s konvergenčným programom z mája 2004 nedošlo k žiadnym zmenám v deficitoch plánovaných na roky 2005 – 2007, a to napriek tomu, že rast HDP bol revidovaný smerom nahor a rozpočtový výsledok (bez jednorázových operácií) bol v roku 2004 lepší než sa očakávalo. Cieľom programu je znížiť deficit verejných financií o 1,9 percentuálneho bodu v priebehu rokov 2004 – 2007 a primárny deficit o 2,3 percentuálneho bodu v tom istom časovom období. Úprava by mala byť postupná vo výške asi 0,5 % HDP ročne, s výnimkou roku 2006, kedy by sa mal deficit znížiť takmer o 1 % HDP. Predpokladá sa, že počas programového obdobia by malo dôjsť k poklesu na strane príjmov i výdavkov (ako podielu na HDP), pričom sa očakáva, že verejné investície budú jedinou výdavkovou položkou, ktorá sa bude zvyšovať, a to zo 4,2 % HDP v roku 2003 na 4,6 % HDP v roku 2007, čo značne prekračuje priemer EÚ (2,4 % HDP v roku 2004).

Zdá sa, že riziká spojené s rozpočtovými prognózami sú zhruba vyvážené. Na jednej strane makroekonomický scenár naznačuje, že príjmy by mohli byť vyššie, než sa predpokladá, a že výdavky by mohli byť nižšie, než sú naplánované v rozpočte. Navyše sa zdá, že ďalšie riziká ohrozujúce rozpočtové ciele, spojené so štátnymi zárukami a predpokladaným zadlžením sú obmedzené. Na druhej strane je však ešte potrebné prijať dôležité opatrenia na zníženie výdavkov, najmä pokiaľ ide o spotrebu verejného sektora, aby bolo možné splniť výdavkové limity v rokoch 2006 a 2007. Uplatňovanie výdavkových limitov podlieha riziku tiež pred ďalšími pravidelnými parlamentnými voľbami plánovanými na jún 2006. Vzhľadom na toto zhodnotenie rizík sa pozícia rozpočtu obsiahnutá v programe zdá byť dostatočná na zníženie deficitu pod 3 % HDP do roku 2008, ako sa predpokladá v programe.

(¹) Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

Odhaduje sa, že miera zadĺženia dosiahla 38,6 % HDP v roku 2004, teda je dostatočne nízko pod referenčnou hodnotou 60 % HDP stanovenou v Zmluve. Program predpokladá počas programového obdobia nárast miery zadĺženia o 1,4 percentuálneho bodu.

Pokiaľ ide o dlhodobú udržateľnosť verejných financií, zdá sa, že Česká republika je vážne ohrozená veľmi významnými projektovanými rozpočtovými výdavkami pre starnúce obyvateľstvo. Najmä stratégiu fiškálnej konsolidácie vytýčenú v programe je potrebné doplniť ďalšími reformami na zníženie rizík udržateľnosti spojených s plánovaným nárastom vo výdavkoch na dôchodkovú oblasť a na zdravotnú starostlivosť.

Hospodárske politiky načrtnuté v aktualizácii sú čiastočne v súlade so všeobecnými usmerneniami hospodárskej politiky pre konkrétne krajiny v oblasti verejných financií. Na jednej strane je program v súlade so znižovaním deficitu verejnej správy odporučeným Radou a toto znižovanie je založené na právne záväzných strednodobých výdavkových limitoch. Na druhej strane sa uskutočňovanie odporúčaného znižovania mzdových výdavkov ústrednej štátnej správy, ktoré predpokladá májový konvergenčný program, ukazuje ako náročné a opatrenia na kontrolu deficitov a dlhov regionálnej samosprávy a obcí nemusia byť dostatočné. Program navyše nepredkladá konkrétne kroky na zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti verejných financií osobitne prostredníctvom uskutočnenia reformy dôchodkového systému a reformy systému zdravotnej starostlivosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotenie a s prihliadnutím na odporúčania Rady podľa článku 104 ods. 7 sa Českej republike odporúča, aby na zníženie deficitu použila väčšiu časť príjmov, než je plánované v rozpočte a aby prísne dodržiavala strednodobé výdavkové limity pre ústrednú štátnu správu, ktoré budú právne záväzné od roku 2006. Česká republika sa ďalej vyzýva, aby zintenzívnila dôchodkovú reformu a aby uskutočnila reformu systému zdravotnej starostlivosti s cieľom zlepšiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií.

Porovnanie kľúčových makroekonomických a rozpočtových projekcií

		2004	2005	2006	2007
Reálny HDP (% zmena)	KP december 2004	3,8	3,6	3,7	3,8
	KOM jeseň 2004	3,8	3,8	4,0	n.a.
	KP máj 2004	2,8	3,1	3,3	3,5
Inflácia HISC (%)	KP december 2004	2,7	3,2	2,6	2,2
	KOM jeseň 2004	2,8	3,1	2,9	n.a.
	KP máj 2004	2,8	2,6	2,2	2,2
Zostatok verejnej správy (% z HDP)	KP december 2004	- 5,2	- 4,7	- 3,8	- 3,3
	KOM jeseň 2004	- 4,8 ⁽¹⁾	- 4,7	- 4,3	n.a.
	KP máj 2004	- 5,3	- 4,7	- 3,8	- 3,3
Primárny zostatok (% z HDP)	KP december 2004	- 4,0	- 3,3	- 2,3	- 1,7
	KOM jeseň 2004	- 3,6 ⁽¹⁾	- 3,3	- 2,9	n.a.
	KP máj 2004	- 4,1	- 3,4	- 2,4	- 1,7
Hrubý verejný dlh (% z HDP)	KP december 2004	38,6	38,3	39,2	40,0
	KOM jeseň 2004	37,8 ⁽¹⁾	39,4	40,6	n.a.
	KP máj 2004	38,4	39,7	41,0	41,7

⁽¹⁾ Prognóza útvarov Komisie na rok 2004 nezahŕňala imputovanú štátnu záruku vo výške 0,8% HDP.

Zdroje:

Konvergenčný program (KP); Útvary Komisie, hospodárske prognózy, jar 2004 (KOM)